Dosarul nr. 2-681/24
2-24078059-24-2-16072024

H O T Ă R Â R E
În numele Legii

28 octombrie 2024 or. Criuleni

Judecătorul Judecătoriei Criuleni, sediul Central, Arapu-Buţco Alina examinând în procedura cererilor cu valoare redusă, în baza materialelor anexate la dosar, cererea de chemare în judecată depusă de Compania Naţională de Asigurări în Medicină, Agenţia Teritorială Centru către DICUSAR Sergiu privind încasarea primei de asigurare obligatorie de asistență medicală și a penalităților aferente.

Cererea de apel depusă la 26.11.2024, hotărârea întocmită integral la 09 ianuarie 2025

c o n s t a t ă:

Poziția și solicitările părţii reclamante:

Prin acțiunea înregistrată pe rolul instanței în data de 16.07.2024, reprezentantul Companiei Naţionale de Asigurări în Medicină, directorul Agenției Teritoriale Centru -Pavlov Adela, îndreptată împotriva lui DICUSAR Sergiu, au solicitat instanței ca prin hotărîrea ce o va pronunța să dispună încasarea primei de asigurare obligatorie de asistență medicală și a penalităților aferente.

În motivarea acțiunii, reprezentantul reclamantei indică asupra faptului că în temeiul Legii cu privire la asigurarea obligatorie de asistenţă medicală nr. 1585-XIII din 27.02.1998, cu modificările şi completările ulterioare , asigurarea obligatorie de asistenţă medicală are un caracter obligatoriu pentru toţi cetăţenii Republicii Moldova. Obligativitatea asigurării este expres stabilită ca principiu în art. 5 alin. (5) lit. d) din Legea nr. 1585/1998, pe baza căruia se organizează şi funcţionează sistemtul asigurării obligatorii de asistenţă medicală şi potrivit căruia **persoanele fizice şi juridice, conform legii, au obligaţia de a participa la sistemul asigurării obligatorii de asistenţă medicală.**

În sistemul asigurării obligatorii de asistenţă medicală, Companiei Naţionale de Asigurări în Medicină şi agenţiilor ei teritoriale îi revine calitatea de asigurator, în timp ce calitatea de persoane asigurate o pot avea atât cetăţenii Republicii Moldova, cât şi străinii, în condiţiile stabilite de legiuitor şi care se dobândeşte ca urmare a achitării primelor de asigurare obligatorie de asistenţă medicală în cotă procentuală sau în sumă fixă în dependenţă de categoria de plătitori la care persoana se atribuie.

Potrivit informației plasate pe site-ul oficial al Serviciului Fiscal de Stat, la rubrica Informații publice „Despre contribuabil” (www.servicii.fisc.md), cet. DICUSAR

Sergiu, IDNP *****, domiciliat pe adresa: *****, r. Criuleni s. ***** este fondator al G.Ț. ”*****”, IDNO – *****.

Prin urmare, fondatorul DICUSAR Sergiu se atribuia la categoria de plătitori ai primelor de asigurare obligatorie de asistență medicală în sumă fixă care se asigură în mod individual, stipulați în pct 1) lit. b) din Anexa nr. 2 la Legea 1593/2002 cu privire la mărimea, modul și termenele de achitare a primelor de asigurare obligatorie de asistență medicală.

Se mai indică că, conform datelor din SIA AOAM, pe parcursul anilor 2022-2023, cet. DICUSAR Sergiu, fondator al G.Ț. ”DICUSAR Sergiu *****, s. *****”, IDNO – *****, nu și-a onorat obligația prevăzută de legislație de a achita prima de asigurare obligatorie de asistență medicală în termenul legal stabilit, astfel, înregistrând datorii la fondurile asigurării obligatorii de asistență medicală pentru anii 20222-2023 în sumă de 21282,30 lei, compusă din prima de asigurare obligatorie de asistență medicală în sumă de 16692 lei și a penalității aferente în sumă de 4590,30 lei.

Pentru anul 2022 datoria constituie 5171,40 lei, ce rezultă din prima de asigurare obligatorie de asistență medicală calculată în sumă fixă în valoare absolută în mărime de 4056 lei, stabilită în art. 4 alin. (2) din Legea fondurilor asigurării obligatorii de asistență medicală pe anul 2022, nr. 207 din 06.12.2021 (Monitorul Oficial nr. 315-324 (8025-8034) din 24.12.2021), scadența fiind la data de 31 martie 2022 inclusiv și penalitatea pentru 275 zile în sumă de 1115,40 lei (4056 lei x 0.1% = 4056 lei/zi; perioada 01.04.2022-31.12.2022 = 275 zile; 275 x 4056 lei/zi = 1115,40 lei).

Pentru anul 2023 datoria constituie 16110,90 lei, ce rezultă din prima de asigurare obligatorie de asistență medicală calculată în sumă fixă în valoare absolută în mărime de 12636 lei, stabilită în art. 4 alin. (2) din Legea fondurilor asigurării obligatorii de asistență medicală pe anul 2023, nr. 358 din 22.12.2022 (Monitorul Oficial nr. 435-437 (8479-8481) din 28.12.2022), scadența fiind la data de 312 martie 2023 inclusiv și penalitatea pentru 275 zile în sumă de 1115,40 lei (4056 lei x 0.1 % = 4056 lei/zi; perioada 01.04.2023-31.12.2023 = 275 zile; 275 x 12636 lei/zi = 3474,90 lei).

<u>În total datoria constituie 21282,30 lei</u>.

În temeiul art. 166 lit. h) Cod de procedură civilă, în adresa debitorului a fost expediată notificarea cu nr. 02-01-04/1384 din 17.05.2023, privind solicitarea achitării datoriei pentru anul 2023. În pofida faptului că notificarea a fost recepționată de către DICUSAR Sergiu la data de 12.06.2023, datoriile nu au fost achitate.

În drept, partea își întemeiază cerințele pe prevederile Legii cu privire la asigurarea obligatorie de asistență medicală nr. 1585 – XIII din 27.02.1998, cu modificările și completările ulterioare, Legea cu privire la mărimea, modul și termenele de achitare a primelor de asigurare de asistență medicală nr. 1593 – XV din 26.12.2002, cu modificările și completările ulterioare, Regulamentul privind acordarea/suspendarea statului de persoană asigurată în sistemul asigurării obligatorii de asistență medicală, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 1246 din 19.12.2018, Legea fondurilor asigurării obligatorii de asistență medicală pe anul 2022 nr. 207 din

06.12.2021, Legea fondurilor asigurării obligatorii de asistență medicală pe anul 2023 nr. 358 din 22.12.2022.

Succesiv, prin încheierea din 17 iulie 2024, s-a dispus pregătirea cauzei pentru dezbateri judiciare pentru data de 28 octombrie 2024.

Astfel, în adresa pârâtului DICUSAR Sergiu, fiind expediată copia încheierii, de comun cu cererea de chemare în judecată cu anexe, ultimul, potrivit avizului de recepţie nr. DS8011927236AS a recepţionat trimiterea instanţei de judecată la data de 20.07.2024, (f.d. 22).

Respectiv, la data de 02.08.2024, pârâtul DICUSAR Sergiu, a depus referinţă asupra cererii de chemare în judecată.

Poziţia părţii pârâte:

Prin referinţa înaintată, pârâtul solicită respingerea cererii înaintate de Compania Națională de Asigurări în Medicină, Agenția Teritorială Centru cu privire la încasarea primei de asigurare obligatorie de asistență medicală și a penalităților, ca neîntemeiată.

În susţinerea referinţei înaintate, pârâtul a menţionat faptul că cuantumul sumei solicitate de către reclamantă, este peste puterile sale. Astfel, invocă că în 2016 având în proprietate mai multe terenuri (grădini) cu destinație agricolă a fondat G.Ț. ”DICUSAR Sergiu *****, s. *****” în conformitate cu Legea nr. 1353 din 03.11.2000 privind gospodăriile țărănești (de fermier), art. 2 alin. (1) Gospodăria ţărănească este o întreprindere individuală, bazată pe proprietate privată asupra terenurilor agricole și asupra altor bunuri, pe muncă personală a membrilor unor familii, care pe parcursul anilor de la fondare până în prezent venitul fiind zero, confirmată prin declarația pe venit eliberată de către Inspectoratul Fiscal de Stat.

La 30 ianuarie 2023, a recepționat o scrisoare de informare a directorului Agenției Teritoriale Centru cu nr. 02-41/142 din 30.01.2023 cu privire la aducerea la cunoștință a termenului legal obligatoriu de achitare a primei de asigurare obligatorie de asistență medicală pentru anul 2023, unde și-a exprimat dezacordul achitării primei de asigurarare obligatorie de asistență medicală, din motiv că este persoană angajată în câmpul muncii cu statut special asigurat de către stat.

La data de 14 martie 2023, a primit răspuns la dezacordul achitării nr. 02-01-04/533 CNAM, unde se menționează că nu deține statut de persoană angajată/încadrată în câmpul muncii, deși a anexat copia contractului de muncă și dovada de la serviciu ce confirmă statutul de angajat, însă în cererea de chemare în judecată privind încasarea primei de asigurare obligatorie de asistență medicală și a penalităților aferente, nu s-a menționat informația dată.

Astfel, din anul 2017, este angajat în cadrul Ministerului Apărării al Republicii Moldova, în calitate de militar prin contract cu Statut de Militar.

Conform Legii nr. 162 din 22.07.2005, cu privire la statutul militarilor, art. 15 Dreptul la ocrotirea sănătății și asistență medicală, alin. (1) Militarii beneficiază de dreptul la asistență medicală și la tratament (ambulatoriu și staționar) gratuit, acordate

din contul statului în subunitățile, unitățile și instituțiile medico-militare. Alin. (3) În cazurile în care militarii necesită asistență medicală de urgență, aceasta li se acordă de orice instituție medico-sanitară, în conformitate cu legislația în vigoare. Dacă asistența medicală planificată nu poate fi acordată în instituțiile medico-militare, aceasta se acordă în instituțiile curative civile, cu rambursarea cheltuielilor suportate din contul structurilor militare.

Astfel, conform prevederilor Legii nr. 1593 din 26.12.2002 cu privire la mărimea, modul și termenele de achitare a primelor de asigurare obligatorie de asistență medicală, Anexa nr. 2 a prezentei Legi, categoriile de plătitori ai primelor de asistență medicală în sumă fixă, care se asigură în mod individual, pct. 1 persoanele fizice neangajate, pct. 3 alți cetățeni ai RM care nu sunt angajați și nu fac parte din nici una din categoriile enumerate și nu sunt asigurate de Guvern.

La referință, a anexat copia buletinului de identitate, adeverința eliberată de Ministerul Apărării, Comenduirea militară a Armatei Naționale, prin care se constată că Dicusar Sergiu, îndeplinește serviciul militar prin contract în Forțele Armate ale R.Moldova cu începere de la 23.06.2017. Contractele de îndeplinire a serviciului militar cu începerea termenului 29.06.2017-29.06.2022 și respectiv 29.06.2022-29.06.2022; scrisoarea de notificare expediată în adresa lui Dicusar Sergiu din 30.01.2023, prin care ultimului i s-a oferit posibilitatea de a achita pînă la 31.03.2023 prima de asigurare obligatorie de asistență medicală suma de 2028 lei, dar nu de 12626 lei., inclusiv i s-a explicat care sunt consecințele neachitării, cererea prin care Dicusar Sergiu a adus la cunoștință CNAM-lui că dînsul nu face parte din lista persoanelor persoanelor neangajate în cîmpul muncii și din categoriile de plătitori a primei de asigurare obligatorie de asistență medicală.

Ca replică la referința depusă de Dicusar Sergiu, CNAM a depus obiecții, a indicat că asigurarea obligatorie de asistență medicală are un caracter obligatoriu pentru toți cet.R.Moldova. Pentru obținerea sistemului de persoană asigurată nu se smenază contract de asigurare și nu se negociază condițiile de asigurare. Persoana devine asigurată la momentul executării obligației de achitare a primei de asigurare, prevăzută de art. 5 alin. (1) lit d) al Legii cu privire la asigurarea obligatorie de asistență medicală.

Respectiv, G.Ț. ”DICUSAR Sergiu *****”, are statut de persoană fizică, întreprinderea are statut de persoană activă și nu este radiată și în conformitate cu lit.b) pct.1 al Anexei nr.2 la Legea nr.1593/2002 se atribuie la categoria de plătitori ai primelor de asigurare obligatorie de asistență medicală în sumă fixă care se asigură în mod individual.

A mai arătat că conform art. 36 alin. (1) lit.c) al Legii cu privire la statutul militarilor nr.162 din 22.07.2005 , militarilor în perioada îndeplinirii serviciului militar, li se interzice să dețină alte funcții retribuite, cu excepția activităților științifice, didactice și de creație.

Mau susțin că lege din sistemul asigurărilor obligatorii de asistență medicală nu-i include pe angajații structurilor de forță din Inisterul Apărării, Ministerul Afacerilor interne și Serviciul de Informații și Securitate.

Aceste categorii de persoane nu achită primele de asigurare obligatorie de asistență medicală în funcție de contribuția procentuală la salariu și la alte recompense în Fondurile AOAM, dar contribuie și mențin propriile sisteme paralele de acordare a serviciilor medicale, în cadrul instituțiilor medicale departamentale finanțate preponderent din contul bugetului de stat.

Or, art. 15 din Legea nr.162/2005, prevede clar că militarii beneficiază de dreptul de asistență medicală și la tratament gratuit, acordate din contul statului în subunitățile, unitățile și instituțiile medico-militare și acest drept nu este echivalent asigurării medicale garantate de stat.

Susțin că Dicusar Sergiu, se include în categoria de plătitori ai primelor de AOAM în sumă fixă, fiind obligat să se asigure în mod individual anual, în termenul stabilit de legislației, iar faptul că persoana în calitate de militar dispune de dreptul de a fi asistat medical gratuit în instituțiile medico-militare și nu achită primele de asigurare în funcție de contribuție procentuală din salariu în Fondurile asigurărilor obligatorii de asistență medicală, nu-l scutește de obligația de a achita prima de asigurare în mod individual în sumă fixă, în calitate de fondator al GȚ, a cărui fondator este.

Aprecierea instanței de judecată:

Studiind materialele dosarului și înscrisurile probatorii administrate, verificând temeinicia argumentelor expuse în cererea de chemare în judecată prin prisma înscrisurilor atașate la acțiune, instanța de judecată conchide că cererea de chemare în judecată depusă de Compania Naţională de Asigurări în Medicină, Agenția Teritorială Centru către DICUSAR Sergiu privind încasarea primei de asigurare obligatorie de asistență medicală și a penalităților aferente, este una întemeiată şi urmează a fi admisă integral, reieșind din următoarele considerente.

Conform art. 5 alin. (1) cod de procedură civilă, orice persoană interesată este în drept să se adreseze în instanţă judecătorească, în modul stabilit de lege, pentru a-şi apăra drepturile încălcate sau contestate, libertăţile şi interesele legitime.

Potrivit art. 118 alin. (1), (3) cod de procedură civilă, fiecare parte trebuie să dovedească circumstanţele pe care le invocă drept temei al pretenţiilor şi obiecţiilor sale dacă legea nu dispune altfel. Circumstanţele care au importanţă pentru soluţionarea justă a pricinii sunt determinate definitiv de instanţa judecătorească pornind de la pretenţiile şi obiecţiile părţilor şi ale altor participanţi la proces, precum şi de la normele de drept material şi procedural ce urmează a fi aplicate.

Potrivit dispoziţiilor art. 130 alin. (1) din codul de procedură civilă, instanţa judecătorească apreciază probele după intima ei convingere, bazată pe cercetarea multe aspectuală, completă, nepărtinitoare şi nemijlocită a tuturor probelor din dosar în ansamblul şi interconexiunea lor, călăuzindu-se de lege.

În temeiul art. 240 alin. (1) cod de procedură civilă, la deliberarea hotărârii, instanţa judecătorească apreciază probele, determină circumstanţele care au importanţă pentru soluţionarea pricinilor, care au fost sau nu stabilite, caracterul raportului juridic dintre părţi, legea aplicabilă soluţionării pricinii şi admisibilitatea acţiunii.

Conform art. 239 cod de procedură civilă, hotărârea judecătorească trebuie să fie legală şi întemeiată. Instanţa îşi întemeiază hotărârea numai pe circumstanţele constatate nemijlocit de instanţă şi pe probele cercetate în şedinţă de judecată.

Potrivit art. 241 alin. (5) cod de procedură civilă, în motivare se indică circumstanţele pricinii, constatate de instanţă, probele pe care se întemeiază concluziile ei privitoare la aceste circumstanţe, argumentele invocate de instanţă la respingerea unor probe, legile de care s-a călăuzit instanţa.

Potrivit art. 9 alin.(1) și (2) cod civil, drepturile și obligațiile civile apar în temeiul legii, precum și în baza actelor persoanelor fizice și juridice care, deși nu sânt prevăzute de lege, dau naștere la drepturi și obligații civile, pornind de la principiile legislației civile. Drepturile și obligațiile civile apar: din contracte și din alte acte juridice.

Conform art.10 din codul civil, persoanele fizice și juridice participante la raporturile juridice civile trebuie să își exercite drepturile și să își execute obligațiile cu bună credință, în acord cu legea, cu contractul, cu ordinea publică și cu bunele moravuri.

Conform art. 4 alin. (2) al Legii nr.1593-XV din 26 decembrie 2002 cu privire la mărimea, modul și termenele de achitare a primelor de asigurare obligatorie de asistență medicală, cu completările si modificările ulterioare, categoriile de plătitori ai primelor de asigurare obligatorie de asistență medicală în sumă fixă, care se asigură în mod individual, se stabilesc în anexa nr. 2.

Prevederile art. 16 alin. (1) a Legii nr.1593-XV din 26 decembrie 2002 cu privire la mărimea, modul și termenele de achitare a primelor de asigurare obligatorie de asistență medicală, categoriile de plătitori prevăzute la anexa nr. 2 achită primele de asigurare.

Actele și lucrările dosarului denotă, că potrivit informației la rubrica „Date din Registrul de stat al unităților de drept privind întreprinderile înregistrate în Republica Moldova” publicate pe portalul guvernamental de date https://date.gov.md/ la rubrica ”Date despre persoana juridică” (https://date.gov.md/open/compans-details) DICUSAR Sergiu, c/p-*****, domiciliat pe adresa s. ***** r. Criuleni este fondator al G.Ț. ”Dicusar Sergiu *****, s. *****”, c/f *****, cu sediul în s. ***** r. Criuleni (f.d.13).

Prin urmare, fondatorul DICUSAR Sergiu, se atribuie la categoria de plătitori ai primelor de asigurare obligatorie de asistență medicală în sumă fixă care se asigură în mod individual, stipulați în pct.1) lit. b) din Anexa nr. 2 la Legea 1593/2002.

Conform, datelor din raportul detaliat privind extrasele bancare din data de 24.06.2024, se atestă că pe parcursul anilor 2022 și 2023, DICUSAR Sergiu, fondator al G.Ț. ”*****”, IDNO *****, nu a efectuat achitarea primelor de asigurare obligatorie de asistență medical.(f.d. 9, 10).

Potrivit Extrasului din Baza de Date CNAM, din 24.06.2024, DICUSAR Sergiu *****, a.n. ***** , are statut de persoană neasigurată. (f.d. 11).

Totodată, în vederea soluționării litigiului pe care amiabilă, Agenția Teritorială Centru a Companiei Naționale de Asigurări în Medicină a expediat în adresa pârâtului notificarea nr. 02-01-04/1384 din 17.05.2023, prin care l-a notificat despre necesitatea achitării primei de asigurare obligatorie de asistență medicală formată pentru anii 2022-2023. Notificarea fiind recepționată de către DICUSAR Sergiu, potrivit avizului de recepție nr. DS8004643985AS (f.d.7, 8).

Deci, judecătorul conchide că Compania Națională de Asigurări în Medicină, Agenția Teritorială Centru a promovat în instanță o acțiune cu privire la executarea silită a unor obligații, solicitând încasarea din contul pârâtului a primei de asigurare obligatorie de asistență medicală pentru anii 2022 și 2023, în sumă de 16692 (șaisprezece mii șase sute nouăzeci și doi) lei și penalitatea aferentă în sumă de 4590 (patru mii cinci sute nouăzeci) lei și 30 bani, în total suma de 21282 (douăzeci și unu mii două sute optzeci și doi) lei și 30 bani.

Analizând argumentele expuse de către reclamantă și obiecțiile pârâtului prin raportarea acestora la circumstanțele faptice ale speței, judecătorul constată că acțiunea reclamantei este întemeiată, fiind pasibilă admiterii, fiind reținute următoarele.

Judecătorul menționează că, cetățenii Republicii Moldova au obligația să contribuie, prin impozite și taxe, la cheltuielile publice. Sistemul asigurării obligatorii de asistență medicală se organizează și funcționează, printre altele, în baza principiului obligativității, nefiind necesară semnarea contractului de asigurare, ori negocierea condițiilor de asigurare, persoana devenind asigurată prin efectul legii la momentul executării obligației de achitare a primei de asigurare.

Totodată, asigurarea obligatorie de asistență medicală impune un raport administrativ între asigurător, Compania Națională de Asigurări în Medicină și asigurat, plătitorul primei de asigurare unde obligația plătitorului este prevăzută expres de lege.

Deci asiguratul are, conform legii, obligația de a participa la sistemul asigurării obligatorii de asistență medicală, iar drepturile de asigurări medicale se exercită corelativ cu îndeplinirea obligațiilor prevăzute de art. 5 alin. (1) lit. d) din Legea nr. 1585/1998 cu privire la asigurarea obligatorie de asistență medicală.

În sistemul asigurării obligatorii de asistență medicală, asigurător este Compania Națională de Asigurări în Medicină și agențiile ei teritoriale (ramurale).

Legislatorul conform prevederilor enunțate în anexele nr. 1 și nr. 2 ale Legii cu privire la mărimea, modul și termenele de achitare a primelor de asigurare obligatorie

de asistență medicală, nr.l593-XV din 26.12.2002, cu modificările și completările ulterioare (în continuare Legea 1593/2002) a distins două categorii de plătitori: categoriile de plătitori ai primelor de asigurare obligatorie de asistență medicală în formă de contribuție procentuală la salariu și la alte recompense (anexa nr. 1) și categoriile de plătitori ai primelor de asigurare obligatorie de asistență medicală în sumă fixă, care se asigură în mod individual (anexa nr. 2).

La rîndul său, din interpretarea punctului 1 din anexa 2 din Legea nr. 1593/2002 rezultă că sunt **plătitori ai primelor de asigurare obligatorie de asistenţă medicală în sumă fixă, care se asigură în mod individual, persoanele fizice** neangajate, cu domiciliul în Republica Moldova, care se includ în una din următoarele categorii: b) **fondatorii de întreprinderi individuale.**

Drept urmare, judecătorul consideră că pârâtul are domiciliu în Republica Moldova, acesta este fondatorul Gospodăriei Țărănești Sergiu – ”Dicusar Sergiu ***** *****”.

Potrivit informației prezentate din actele cauzei, Gospodăria Țărănească are statut activ, fapt care nu a fost negat de către pîrît, doar menționându-se său fiind zero, de ceea ce atestă corespunderea informației prezentate de reclamant.

De altfel, Gospodăria Țărănească devine subiect de drept din momentul înregistrării de stat și se consideră lichidată din momentul radierii ei din Registrul de stat, potrivit art. 31 alin. (2) din Legea privind înregistrarea de stat a persoanelor juridice și a întreprinzătorilor individuali.

Cu alte cuvinte, întreprinderea, inclusiv fondatorul, are obligații legale de la înregistrare până la momentul în care este oficial lichidată prin radiere din Registrul de stat.

În asemenea condiții, judecătorul constată că pârâtul se include în categoria de plătitor enumerat în punctul 1 lit. b) din anexa 2 din Legea nr. 1593/2002, ori DICUSAR Sergiu fiind fondator de gospodărie țărănească are în temeiul legii statutul de persoană asigurată ce urma să achite primele de asigurare impuse prin prisma sistemului de asigurare obligatorie a statului în sumă fixă, având ca fondator a gospodărie țărănească, răspunde nelimitat pentru obligațiile G.Ț. ”DICUSAR Sergiu ***** *****”.

În temeiul art. 22 alin. (1) din Legea nr. 1593 din 26.12.2002, persoanele atribuite la categoria sus-menționată (plătitorii primei în sumă fixă) au obligația să achite prima de asigurare obligatorie de asistență medicală în sumă fixă anual, până la data de 31 martie a anului de gestiune.

Potrivit art. 5 Legea cu privire la mărimea, modul și termenele de achitare a primelor de asigurare obligatorie de asistență medicală nr.1593-XV din 26 decembrie 2002, mărimea primelor de asigurare obligatorie de asistență medicală se calculează de către Ministerul Sănătății, conform prevederilor art.17 din Legea cu privire la asigurarea obligatorie de asistență medicală, și se aprobă anual prin legea fondurilor obligatorii de asistență medicală.

Respectiv, cum s-a statuat că mărimea primei de asigurare obligatorie se stabilește, prin lege, în fiecare an calendaristic, partea reclamantă a menționat că pentru anii 2022-2023 potrivit art. 4 alin. (2) din Legea fondurilor asigurării obligatorii de asistență medicală au fost stabilită prima de asigurare pentru anul 2022 în sumă de 4056 lei și respectiv pentru anul 2023 suma de 12636 lei, care potrivit art. 22 alin.(1) urma să fie achitată până la data de 31 martie a anului de gestiune.

Astfel, judecătorul constată, că pârâtul DICUSAR Sergiu a acumulat o datorie pentru anii 2022, 2023 - în sumă de 21282, 30 lei compusă din prima de asigurare obligatorie de asistență medicală, în sumă de 16692 lei.

Sub aspectul dat, instanța va mai menționa că partea reclamantă potrivit Notificării expediate în adresa fondatorului GȚ „Dicusar Sergiu„ a oferit posibilitatea de a achita pînă la 31 martie 2023, prima de asigurare obligatorie medicală în sumă de 2028 lei, în locul celei de 12636 lei, respectiv, partea nu a uzat de acest beneficiu și nu a achitat nici suma de 2028 lei, oferită și nici ce a de 12636 lei, la termenul de 31.03.2023.

Subsecvent, fondatorul a fost notificat și cu privire la achitarea primei de asigurare obligatoriei medicală pentru anul 2022, dar la fel nu a uzat de această posibilitate, și respectiv nu a achitat termenul de 31.03.2022 nici suma de 4056 lei.

Consecvent, pîrîtul prin referința nominalizată a menționat că nu a achitat prima de asigurare obligatorie de asistență medicală din motiv este persoană angajată în cîmpul muncii cu statut special asigurat de stat, avînd statut de militar în cadrul Ministerului Apărării al R.Moldova și nu intră în categoria celor din punctului 1 din anexa 2 din Legea nr. 1593 din 26.12.2022, care are aplicabilitate față de persoanele neangajate.

Un prim aspect, la care va atrage atenția judecătorul este faptul că potrivit sistemului informational automatizat ”Asigurarea Obligatorie de Asistență Medicală”, (AOAM), integrat în sistemul ASP , Dicusar Sergiu nu deține statut de persoană asigurată în cadrul sistemului de AOAM, ceea ce confirmă că are statut de persoană neasigurată.

Ba mai mult, deși se atestă că Dicusară Sergiu este încadrat în cîmpul muncii în bază de contract, Legea din sistemul asigurărilor obligatorii de asistență medicală, care este una obligatorie pentru toți nu include pe angajații structurilor de forță din Ministerul Apărării, Ministerul Afacerilor Interne și Serviciul de Informații și Securitate, deoarece conform Legii nr.162 din 22.07.2005, cu privire la statutul militarilor, aceștia potrivit art.15 alin. (1) beneficiază de dreptul la asistență medical și la tratament gratuit și respectiv nu achită primele de asigurare obligatorie de asistență medical în funcție de contribuția procesuală la salariu și la alte recompense în Fondurile AOAM, dar contribuie și mențin propriile sisteme paralele de acordare a serviciilor medicale, în cadrul instituțiilor medicale departamentale finanțate preponderant din contul bugetului de stat.

Astfel, judecătorul va susține poziția expusă de reclamant că dreptul militarilor de a beneficia de asistență medical gratuită în instituțiile medico-militare nu este echivalent asigurării medicale gratuite de stat și această circumstanță nu îl poate scuti pe pîrît de a achita prima de asigurare în mod individual în sumă fixă, în calitate de fondator al Gospodăriei Țărănești și aici nu are importanță are venituri ori nu această gospodărie, dar are importanță că aceasta este active și nu a fost radiată, iar fondator al acesteia este Dicusar Sergiu, ceea ce și contravine prevederilor art. 36 alin. (1) lit.c) al Legii cu privire la statutul militarilor nr.162-XVI din 22.07.2005, care în perioada serviciului militar le este interzis să dețină alte funcții retribuite, cu excepția activităților științifice, didactice și de creație.

Actual, reieșind din probatoriul administrat alegațiile pîrîtului vin în contrapunere cu cele reținute supra, ori pe perioada includerii în categoria de întreprinzător individual, Dicusar Sergiu este obligat de a contribui la cumularea fondului de asigurare obligatorie de asistență medical prin achitarea primei de asigurare medical în sumă fixă anual în termen pînă la data de 31 martie.

Cât privește pretenția privind încasarea penalităților, judecătorul reține:

Avînd în vedere că pîrîtul nu a achita în termen prima de asigurare obligatorie de asistență medicală pentru anii 2022-2023 în sumă totală de 16692 lei, pînă la data de 31 martie a anului 2022 și 2023, se atestă că a admis și o întîrziere, respectiv partea reclamantă este îndreptățită de a solicita și încasarea penalității de întîrziere.

În conformitate cu prevederile art.30 alin.(1) a Legii nr.1593 din 26 decembrie 2002, neachitarea în termen a primelor de asigurare obligatorie de asistență medicală atrage după sine calcularea unei penalități în mărime de 0,1% din suma datoriei pentru fiecare zi de întârziere.

Având în vedere constatarea restanței formate de către pârât la achitarea primelor de asigurare obligatorie de asistență medicală pentru anii 2022-2023, judecătorul va impune spre plată din contul pârâtului și a penalității calculate pentru anii 2022-2023, după cum urmează: pentru anul 2022, pîrîtul a admis o întârziere începând cu 01.04.2022 pînă la 31.12.2022, de 275 de zile, pentru care penalitatea constituind suma de 1115, 40 lei, calculată potrivit următorului calcul (275 x 4056 lei/zi = 1115,40 lei) și pentru anul 2023 a admis o întârziere începând cu 01.04.2023 pînă la 31.12.2023, de 275 zile, pentru care penalitatea constituind suma de 3474,90 lei, calculată potrivit următorului calcul (275 x 12636 lei/zi = 3474,90 lei).

În asemenea circumstanțe, judecătorul conchide că pretenția reclamantului privind încasarea din contul pârâtului a penalității în sumă de 4590 (patru mii cinci sute nouăzeci) lei și 30 bani este întemeiată fiind pasibilă admiterii.

Cu referire la compensarea din contul pârâtului a taxei de stat, judecătorul reține următoarele:

Conform art. 82 cod de procedură civilă, cheltuielile de judecată se compun din taxa de stat și din cheltuielile de judecare a cauzei.

Potrivit art. 94 alin. (1) cod procedură civilă, instanța judecătorească obligă partea care a pierdut procesul să plătească, la cerere, părții care a avut câștig de cauză cheltuielile de judecată. Dacă acțiunea reclamantului a fost admisă parțial, acestuia i se compensează cheltuielile de judecată proporțional părții admise din pretenții, iar pârâtului - proporțional părții respinse din pretențiile reclamantului.

Prevederile art. 98 alin. (1) cod procedură civilă, stipulează că, cheltuielile aferente judecării cauzei, suportate de instanța judecătorească, precum și taxa de stat, de a căror plată reclamantul a fost scutit, se încasează la buget de la pârât proporțional părții admise din acțiune dacă pârâtul nu este scutit de plata cheltuielilor de judecată.

Având în vedere faptul, că reclamanta Agenția Teritorială Centru a Companiei Naționale de Asigurări în Medicină a fost scutită de la taxa de stat, judecătorul consideră oportun de a încasa din contul pârâtului DICUSAR Sergiu în folosul statului suma de 901, 25 lei, cu titlu de taxă de stat.

Sintetizând cele expuse mai sus și examinând probatoriul administrat la dosar prin raportarea acestuia la prevederile art. 118, 121-122 din codul de procedură civilă, judecătorul reiterează că acțiunea înaintată de Compania Națională de Asigurări în Medicină, Agenția Teritorială Centru către Lungu Tudor privind încasarea primei de asigurare obligatorie de asistență medicală și a penalităților aferente este întemeiată și urmează a fi admisă.

În conformitate cu prevederile art. art. 236, 238-241, 276/2, 276/3, 276/4, 362 alin.(1) CPC,

H O T Ă R Ă Ş T E :

Se admite acțiunea civilă la cererea de chemare în judecată înaintată de Compania Naţională de Asigurări în Medicină, Agenţia Teritorială Centru către DICUSAR Sergiu privind încasarea primei de asigurare obligatorie de asistență medicală și a penalităților aferente.

DICUSAR Sergiu, c/p *****, fondatorul gospodării țărănești situate în *****, r-nul Criuleni, cu domiciliul în *****, ap. *****, trebuie să plătească în beneficiul Companiei Naționale de Asigurări în Medicină, Agenția Teritorială Centru, IDNO *****, cu sediul în mun. Chișinău, str. V. Lupu nr.18, prima de asigurare obligatorie de asistenţă medicală pentru perioada anilor 2022-2023 în mărime de 16692,00 lei şi penalitatea în sumă de 4590,30, iar în total suma de 21282,30 lei (douăzeci şi una mii două sute optzeci şi doi lei, 30 bani).

Se încasează de la DICUSAR Sergiu, c/p *****, domiciliat în *****, ap. ***** în beneficiul statului taxa de stat în mărime de 901,25 lei (nouă sute unu lei, 25 bani), de a cărei achitare partea reclamantă a fost scutită prin efectul legii.

Hotărârea este cu drept de atac în ordine de apel în Curtea de Apel Chişinău în termen de 30 zile de la data pronunțării dispozitivului hotărârii, prin intermediul Judecătoriei Criuleni (sediul Central).

Judecătorul Arapu-Buțco Alina